06/12/2019

Τ. Χατζητοφή: «Η Κυνηγός Εικόνων»

/ Παιδεία και Πολιτισμός

«Όταν είδα αυτά τα μωσαϊκά, κατάλαβα τι γινόταν στα Κατεχόμενα....». Η έκπληξη της τότε νεαρής επίτιμης προξένου της Κύπρου στην Ολλανδία, το 1987, ήταν τεράστια, όταν αντίκρισε σε φωτογραφίες από μωσαϊκά της Κανακαριάς με τις μορφές αγίων. Το κύκλωμα των λαθρεμπόρων έργων τέχνης και αρχαιοτήτων που τα διακινούσε, της τα έδειξε σε μια προσπάθεια να εξασφαλίσει ενδιαφερόμενο αγοραστή.

«Μου ήρθαν σκηνές από τη μάνα μου, που ήταν γονατιστή όταν μας βομβάρδιζαν και κρατούσε στα χέρια της τη λαμπάδα του Πάσχα τρεις μέρες. Ποιος τους έδωσε το δικαίωμα να τα ξεπουλούν; Θέλω να τους σταματήσω..» είπε ενθυμούμενη εκείνη την εποχή, η συγγραφέας του βιβλίου «Η Κυνηγός Εικόνων», το οποίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Λιβάνη» και παρουσιάστηκε από την ίδια, σε αίθουσα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών στη Θεσσαλονίκη.

Με αυτόν τον τρόπο ξεκίνησε το 1987 ένας προσωπικός αγώνας ζωής για την Κύπρια πρόσφυγα από την Αμμόχωστο, Τασούλα Χατζητοφή. Η δράση της συγγραφέως συντέλεσε στην επιστροφή και τον επαναπατρισμό αρκετών θρησκευτικών θησαυρών της Κύπρου, αποσπασμένων από κυπριακές εκκλησίες

μετά την τουρκική εισβολή στο νησί. Ήταν ένα μικρό μέρος μόνο, από πλήθος αρχαιοτήτων και κειμηλίων απ' όλο τον κόσμο, που διακινούσαν κακοποιοί στη Βόρεια Ευρώπη και η οποία πήρε τέλος με την αποκάλυψη του κυκλώματος του Μονάχου το 1997. Χρειάστηκαν δέκα χρόνια παρακολούθησης, ταυτοποιήσεων, συλλογής αποδεικτικών στοιχείων, με αφετηρία τη δική της πρωτοβουλία να ενημερώσει και να βοηθήσει στην εξιχνίαση της υπόθεσης τις αρχές της Κύπρου και την Ιντερπόλ.

Για να πετύχει την επιστροφή των θρησκευτικών θησαυρών η Τασούλα Χατζητοφή, σε συνεννόηση με τις διωκτικές αρχές, διείσδυσε στον υπόκοσμο και αναγκάστηκε να εμπιστευτεί έναν έμπορο τέχνης, γνωστό για το διπλό παιχνίδι που έπαιζε… Η ανάμιξή της οδήγησε στην εξάρθρωση του κυκλώματος του Μονάχου, στη σύλληψη του τούρκου λαθροδιακινητή αρχαιοτήτων και στην αποκάλυψη 5.500 κλοπιμαίων, εικόνων και κειμήλιων.

«Υπολογίζεται ότι τριακόσια πενήντα έργα ήταν κυπριακά, αλλά επέστρεψαν μόνο τα διακόσια εξήντα» είπε η συγγραφέας και συγκινημένη, πρόσθεσε: «Πηγαίναμε και τα βλέπαμε στην εκκλησία του Αγίου Ιωάννη και ο κόσμος τα προσκυνούσε. Πήραμε πίσω αυτά που μας πήραν…».

Η ιστορία αυτής τη πολυκύμαντης διαδρομής περιλαμβάνεται στις σελίδες του βιβλίου της «Η Κυνηγός Εικόνων», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Λιβάνη». Το βιβλίο, αυτοβιογραφικό κατά βάση, έχει όλα τα στοιχεία ενός αστυνομικού θρίλερ, όλα όσα έζησε η ίδια και όσα κατέγραψε στο κυνήγι για την αποκάλυψη και τον επαναπατρισμό των κλεμμένων εικόνων. «Να βλέπεις τους θρησκευτικούς θησαυρούς, και να διαπραγματεύονται σε ξενοδοχεία στο εξωτερικό την κεφαλή του αγίου σου. Είναι βάρβαροι» είπε η Τασούλα Χατζητοφή.

Η συγγραφέας μίλησε και για τις εμπειρίες της από την κυπριακή τραγωδία, την οποία βίωσε σε νεαρή ηλικία:

«Όταν ήμουν 14 χρονών έγινε η εισβολή. Ήμουν στην Αμμόχωστο, στην κλειστή περιοχή. Αποτύπωσα με τα μάτια μου τον πόνο και τον τρόμο που ζήσαμε όλοι στην Κύπρο. Και ξέρω πολύ καλά, νοιώθω το φόβο και τον τρόμο που νοιώθουν σήμερα, είτε οι Σύριοι, είτε οι Ιρακινοί, είτε οποιοσδήποτε άλλος πονεμένος από πόλεμο, ή πρόσφυγας… Γιατί εγώ είμαι μια από τα 65 εκατομμύρια προσφύγων στον κόσμο, που δεν μπορούν να πάνε πίσω, στο σπίτι τους».

«Μιλάμε για την περίοδο της εισβολής. Σαράντα πέντε χρόνια μετά βλέπω την πόλη μου σαν πόλη – φάντασμα, εγώ δεν είμαι φάντασμα, υπάρχω, όπως και οι εξήντα χιλιάδες Βαρωσιώτες που έφυγαν…» συνέχισε συγκινημένη και πρόσθεσε:

«Αν δεν υπάρχει λύση του Κυπριακού μέχρι να πεθάνω, είμαι Ολλανδέζα υπήκοος, θα ζητήσω από τους Ολλανδούς να με κάψουν και θα πετάξω τη στάχτη μου σε τούτο το Βαρώσι...».

Ο αγώνας της Τασούλας Χατζητοφή, που διαρκεί για περισσότερες από δύο δεκαετίες, συνεχίζεται και σήμερα μέσω του οργανισμού που ίδρυσε και διευθύνει, του "Walk of Truth", με στόχο όλο και περισσότεροι από τους θρησκευτικούς θησαυρούς της Κύπρου, που αποσπάστηκαν παράνομα από τα Κατεχόμενα, να επιστρέψουν στην πατρίδα της. Τα προσωπικά της έσοδα από την έκδοση, κατευθύνονται σε αυτόν τον σκοπό.

«Η συγγραφέας αφιέρωσε τρεις περίπου δεκαετίες από τη ζωή της για τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου. Για την Κύπρο είναι πολύ σημαντικό κεφάλαιο και μέσα από την εμπειρία που είχαμε της τουρκικής εισβολής, είναι κάτι το οποίο μας καίει...» τόνισε χαιρετίζοντας στην εκδήλωση, ο γενικός πρόξενος της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Θεσσαλονίκη, Σπύρος Μιλτιάδης, απευθυνόμενος προς την κ. Χατζητοφή και πρόσθεσε: «Σας ευχαριστώ για την προσφορά σας, καταγράφεται η δική σας ιστορία, αλλά έχει και την ιστορία της Κύπρου, εύχομαι να είναι καλοτάξιδο το βιβλίο και εσείς δυνατή για να συνεχίσετε τον αγώνα σας».

«Φαντάζεστε, να μην υπήρχαν όλα αυτά τα κειμήλια, που αφήνουν ίχνος και δείχνουν την ταυτότητα μας;» είπε η αντιπεριφερειάρχης Βούλα Πατουλίδου, επισημαίνοντας τη σπουδαιότητα του έργου της συγγραφέως, ειδικότερα στις σημερινές συνθήκες για την Κύπρο. «Εσύ τα βίωσες, προστάτευσες αυτά τα ίχνη» συνέχισε απευθυνόμενη στη συγγραφέα. Τόνισε δε, ότι η προσπάθεια για τη διάσωση και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι ένας αγώνας που δυναμώνει από όσους τολμούν υπερασπίζονται το δίκαιο.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ